

RENĂȘTEREA

Biblioteca Universității

Cluj

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

FESTIVITĂȚILE SFINȚIRII BISERICII DIN TURDA

Fără îndoială, că solemnitățile dela Turda din Dumineca trecută au însemnat un nou triumf al Bisericii ortodoxe de pe plaiurile Ardealului.

După marea catedrală, de proporții unice dela Cluj, au urmat în șir impozantele biserici din Huedin, Târgu-Murăș și acum cea din Turda, ca tot atâtea dovezi strălucite a puterilor noastre de înălțare și a vredniciilor, ce onorează așa de mult Eparhia Vadului, renăscută în chip surprinzător prin râvna și destoinicia inegalată a Prea Sfințitului Episcop Nicolae. Grație îndemnurilor Sale stăruitoare, organele bisericești din Turda au izbutit, după zece ani de sfertări neîntrerupte, să zidească acest masiv locaș de închinare, cum nimenea nu și l-ar fi putut imagina cu puțință. Meritul covârșitor este de sigur al părintelui protopop Iovian Murășianu, care și-a făcut un ideal de viață din realizarea acestei opere bisericești, atât de însemnate pentru dezvoltarea României din acest colț de țară. De aceea, era explicabil interesul ce s'a manifestat în toate cercurile eparhiei față de evenimentul sfințirii, pe care ținuse să-l să-l sublinieze însuși Prea-bunul nostru Păstor Nicolae, în invitația adresată fruntașilor din Cluj și celelalte centre românești. Era fără îndoială acel legitim sentiment de mândrie națională, ce vibrează în toate sufletele, văzând cum în cetățile umilintelor de ieri, impuse de dușmani neîmblânziți, neamul nostru ridică, senin și fericit, altarele păcii și ale civilizației creștine. Din negura vremurilor triste se desprindea în mintea participanților figura glorioasă a lui Mihai Vodă Viteazul, și miile de inimi zguduite de moartea-i mișească, îi slăveau acum amintirea neuitată sub bolțile sfințite ale noii ctitorii ortodoxe, închinată pomenirii lui recunoscătoare. — Astfel, semnificația praznicului de Duminecă creștea și mai mult în această perspectivă istorică, atât de impre-

sionantă prin evocările ei naționale.

Desfășurarea festivităților.

Potrivit programului stabilit Sâmbătă seara s'a săvârșit în biserica veche vecernia cu litie și priveghiere, iar Duminecă dimineața la ora 8 au început serbările propriu zise ale sfințirii.

Ionel Comșa, Dr. Oct. Sglimbea, Dr. Vict. Stănilă, V. Candrea, Eugen Dunca, I. Modrișgan, Petru Suciș, dir. de liceu, prot. Al. Baba și Sorin Furdul, general Dr. Marosin, Ion Murgău, inspector gen. farm., Ioan Baciș, dir. Băncii Naționale, P. Sârbu, medic județean, Vasile Meșter, notar public, Ioan Boie-

i-am putut notă, apoi un frumos număr de doamne din Turda înfrunte cu președintele diferitelor societăți religioase și de binefacere, printre cari semnalăm pe dna Lucreția prot. Murășianu, dna col. Fodoreanu, dna Moldovan, dna Gențiu etc.

P. Sf. Episcop Lucian și dl. Al. Lapedatu, după ce au fost primiți cu porți de triumf la marginea orașului și în centru, s'au dus la biserica veche, unde s'a făcut o scurtă slujbă religioasă. După aceasta s'a format o impunătoare procesiune compusă din 25 protopopi, preoți și diaconi, corul Academiei teologice, oaspeții din Cluj și București, șefii autorităților din Turda și mii de credincioși, îndreptându-se sub scutul praporilor spre noua biserică.

Sfințirea noului lăcaș.

P. Sf. Episcop Lucian Triteanu a sfințit apa și apoi a procedat la botezul clopotelor și al noului lăcaș.

Asistența a intrat apoi în noua biserică sfințită unde în masa de piatră a altarului, P. S. S. Episcopul Lucian Triteanu, împreună cu dl. Al. Lapedatu, ministrul cultelor și ceilalți reprezentanți ai autorităților semnează și apoi zidesc actul constitutiv, care are următorul text:

„Act comemorativ. Întru slava lui Dumnezeu, ziditu-s'a acest sfânt lăcaș de închinare cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, începând din anul 1925, sub glorioasa domnie a prea luminatului și bine credincios domn liberator de popor și întregitor de hotare Ferdinand I, Regele tuturor Românilor, și s'a terminat și târnosit în anul 1935, în zilele luminatei și bine cuvântatei stăpâniri a Majestății Sale Regelui Carol II, fiind Patriarh al bisericii autocefale ortodoxe române, Înalț Prea Sfinția Sa Dr. Miron Cristea, Mitropolit și Arhiepiscop al Transilvaniei Înalț Prea Sfinția Sa Dr. Nicolae Bălan, Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului Prea Sfinția Sa Nicolae Ivan, dl. Al. Lapedatu, ministrul cultelor, prin râvna și neobosita străduință a smeritului rob al lui Dumnezeu paroh protopop stavrofor Prea Cucernicia Sa Iovian Murășianu și Cucernicia Sa Emil Murășianu, capelan protopopesec, al con-

Biserica ortodoxă din Turda.

Un public de câteva mii de credincioși, clerici și mireni, din toate colțurile Eparhiei, a ținut să fie de față. Am remarcat pe P. Sf. Episcop Lucian de Roman, dnii Al. Lapedatu, Ministrul Cultelor, Ioan Lupaș, fost ministru, Onisifor Ghibu, Valer Moldovan, maior Sidorovici, consilierii Dr. Seb. Stanca și Dr. V. Sava, secretarul eparhial păr. L. Cureau, Gh. Cipăianu, V. Ghidionescu, Seb. Bornemisa, Ioan Vască, rectorul Academiei teologice, prof. A. Buzdug, G. Muntean, Ioan Pașca, Gh. Stănescu, V. Petrașcu, R. Pașca, notar public Cluj, Ștefan Pop,

riu, senator, Dr. Petre Vlad, medicul șef al orașului Cluj, Dr. N. Iacob, Dr. L. Gherman, Dr. N. Anca, ajutor de primar Cluj, Lazar Chirilă, D. Ianeșiu, direct. Băncii Centrale Turda, colonel Nic. Ionescu, comandantul garnizoanei, col. pens. V. Fodoreanu, primar Iuliu Gențiu, Mihai Moldovan, fost prefect, I. Ciuleanu, subprefect, prof. Ion Biji, arhitectul I. Traianescu, autorul proiectelor bisericii, inginerii D. Marcu și N. Dordea, pictorul P. Molda, prof. Șerban Popa dela „Universul” și un număr însemnat de fii distinși ai bisericii noastre, pe cari nu

siliului și epitropiei parohiale, din mijloacele fondului zidirii bisericii a-nume întemeiat și alimentat de enoriași și din subvențiile statului român, ale județului, ale orașului Turda de sub conducerea primarului Dr. Iuliu Gențiu, a preoșimii, a Societății femeilor române și din colecte publice, s'a predat înaltei sale destinațiuni în 3 Noemvrie 1935, ca să fie în veci spre preamărirea lui Dumnezeu, spre întărirea credinței și a legii strămoșești cum și spre mângăierea sufletească a tuturor celor ce cu credință și cu dragoste vor intra într'ansa."

Predica P. Sf. Episcop.

La sfârșitul sf. liturghii P. Sf. Sa Episcopul Lucian Triteanu a rostit o predica amplă și înălțătoare, din care am putut reține aceste crâmpie de înaltă gândire creștină:

„În nici o parte a pământului românesc nu se poate face deosebire între ce a fost eri și ce este astăzi. În Ardeal pământul a fost deslipit de celelalte vevodate și despărțit și ca limbă și ca putere morală. În acest timp Biserica prigonită s'a manifestat ținând treaz sufletul poporului românesc, pe care luptele seculare l-au putut lipsi uneori de puterea morală și fizică, dar niciodată de Dumnezeu.

Bisericuțele noastre de lemn dela marginea orașelor au intrat în piețele principale. În fruntea convoiului stă Clujul, apoi Turda. După doctrina noastră Domnul nostru Iisus Christos locuiește în Biserică și nu în afară de Biserică. Numai în legătură cu Biserica credincioșii pot găsi mântuirea adevărată. Podoabele bisericești nu sunt aceste împodobiri pe care le vedeți. Voi sunteți biserică.

Cu credința noastră ne-am obișnuit a spune, că trăim în secolul progresului și deci am ajuns la concluzia, că omul este azi stăpân. Nu mai mergi cu carul, nici cu mașina sau trenul, ci cu avionul.

Lumea se bucură de aceste progrese. E întrebarea însă dacă cei de azi sunt mai fericiți ca

părinții noștri. Din murmurele ce se aud și plângerile din toate stratele sociale reese, că nu suntem fericiți. Fericirea sufletească nu depinde de starea externă. Copiii nu mai ascultă de părinți, nici elevii de profesori. Primează sportul. Dragostea între soț și soție nu mai este. Nu se mai dansează ca pe vremea noastră, ci dansuri cu mișcări indecente. Tinerimea noastră este sătulă de viață la etatea de 19 ani. Vezi bande de elevi, cari comit omoruri nepermise.

Azi este un război crâncen între oameni. Fiecare caută îmbogățire cât mai grabnică. E un război între credință și nepăsare, între adevăr și minciună, cinste și necinste. Așa, nu putem ajunge la fericire.

De doriți pace trebuie să vă întoarceți la biserică. Lăsați pe Mântuitorul stăpân pe sufletele voastre.

Iubirea aproapelui este dinamică și te ridică în sfere înalte și senine. Războiul care va veni va fi crâncen și nu va fi nici învingător nici învins. Voi mamelor care sunteți azi în număr foarte mare, creșteți copiii în frica lui Dumnezeu, căci copiii fac ceea ce văd, nu ceea ce le spui să facă. Încheie rugând pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze munca și gândurile oamenilor."

Predica P. Sf. Episcop Lucian a lăsat impresii neuitate în sufletele ascultătorilor, cari au avut ocazia să verifice cu rară satisfacție inteligența și puternica elocință a distinsului ierarh dela Roman.

Pomenirea lui Mihai Viteazul.

S'a oficiat apoi un parastas pentru pomenirea lui Mihai Viteazul, al cărui mormânt este situat la câțiva kilom. de Turda.

La slujbele religioase care s'au oficiat cu acest prilej răspunsurile au fost date de către corul Academiei teologice din Cluj, condus de dl prof. V. Pe-

trașcu și corul mixt al tineretului din Turda, condus de dl prof. Iașinschi. Decorarea păr. prot. I. Murășianu a făcut-o dl maior Sidorovici, aghiotant reg.

Banchetul.

A urmat apoi un banchet la care au participat peste 200 de persoane. Banchetul a avut loc în saloanele Casinei rom.

Au toastat P. Sf. Sa Episcopul Lucian Triteanu, pentru Rege, prof. Dr. V. Moldovan, care a ridicat paharul pentru ctitorii foști și actuali ai acestei biserici, prefectul Modrigan, pentru dl ministru Lapedatu și guvern, apoi dl Șerban Popa.

Banchetul a luat sfârșit la ora 5 după masă.

La ora 5 și jumătate a avut loc în noua biserică o vecernie urmată de predica dlui Dr. Ioan Vască, rectorul Academiei teologice din Cluj.

Seara în sala Teatrului comunal s'a organizat un concert dat de corul Academiei teologice din Cluj, sub conducerea dlui prof. Dr. V. Petrașcu, care a fost viu aplaudat.

Cu aceasta festivitățile dela Turda au luat sfârșit, lăsând în inima tuturor participanților bucuria unor clipe rari, ce nu se vor șterge niciodată. Ele au contribuit într-o largă măsură la sporirea încrederii noastre în misiunea covârșitoare a Bisericii noastre ortodoxe, mai ales astăzi când Statul și neamul străbat vremuri atât de primejdioase. Dar cel ce a simțit o nemărginită satisfacție în această zi de praznic obștesc a fost însuși Prea Sfințitul Episcop Nicolae, care din odaia muncii Sale neîntrerupte a dat slavă lui Dumnezeu pentru negrița sa milostivire, ce-o scoboară asupra Eparhiei Clujului.

Preoții sunt cauza sectelor?

Este o versiune pe cât de nefondată pe atât de șubredă din partea unor străini de neamul și de credința noastră strămoșească, și chiar din partea câtorva intelectuali ai noștri, cari cutează a afirma că, ivirea și înmulțirea sectelor religioase, respective cauza lor se datorește exclusiv preoților și-l acuză că aleargă mai mult spre cele materiale, decât spre o viață spirituală.

Aceasta acuză este direct ofensatoare, și împotriva ei s'a ridicat cu toată autoritatea defunctul Episcop Grigorie al Aradului în cartea „Sectele religioase” spunând: „intelectualii noștri să se oprească a ne acuza mereu, că din cauza clerului se răspândesc sectele.” Se adresează intelectualilor noștri, nu fiindcă numai ei ne-ar acuza, ci pentru că numai asupra lor are autoritatea bisericească, iar nu și asupra străinilor.

Întreb, pentru ce acești străini, de neam și de biserică, cari caută a săpa prăpastia între cler și popor nu acuză pe un căpitan de oștire pentru dezertarea unui soldat, pe un medic

pentru nereușita unei operații sau pe un avocat când clientul și-a pierdut procesul? Pentru că acestea intrigi nu ajută întru nimic cauza dușmanilor, pe când intriga între cler și popor servește de minune scopul dușmanilor, precum odinioară capul lui Ioan din tîpsie a servit pofta criminală a Irodiadei.

Preoțimea de azi este la înalta ei chemare și corespunde nevoilor și vremilor de azi, atât din punct de vedere intelectual cât și moral. Cazuri izolate cari depășesc legea morală, nu pot tulbura cătuși de puțin conștiința dreaptă a acelor, cari iubesc dreptatea și onoarea. Gloria zilelor de azi a întronat o preoțime tot atât de vrednică și aleasă de chemarea ei, ca și strălucirea veacului de acum pentru Biserica lui Iisus Hristos și istoria neamului Românesc.

Că preoțimea înclină spre o viață mai mult materială decât spre cea spirituală, nu poate fi adevărat. Dar că preoțimea este preocupată și de unele chestiuni economice în sânul bisericii, asta nu înseamnă numai

FOILETON

F. O. R.

(Urmare și fine)

Al doilea an de luptă.

— Raport prezintat Congresului dela Caransebeș. —
de I. MATEIU

Comitetul central din Cluj a pregătit, cu o grijă și înțelegere deosebită, ofensiva generală împotriva „Acordului dela Vatican”, organizând pentru ziua de 6 Decemvrie 1934 întruniri populare în toate comunele bisericesti din cuprinsul celor cinci eparhii. Ca sub o comandă magică s'au desfășurat pretutindeni aceste manifestații puternice, zguduind sufletele și încordând voințele în aceeași hotărâre neclintită care s'a concretizat, după cuvântările fruntașilor, în mii de telegrame adresate Suvranului și în mii de moțiuni, ce respingeau fără concesi, „Acordul” atentatelor la interesele superioare ale neamului românesc.

S'a întâmplat atunci un fapt unic și fără pre-

cedent în anele istoriei noastre: moțiunile de protest au fost acoperite de peste 660.000 de semnături, oferindu-se astfel țării întregite cel mai formidabil plebiscit, din câte s'au produs vre-odată în chestiuni de ordin național și religios.

Presa a luat act cu nespusă uimire de această gigantică demonstrație populară, comentând, în lungi și vibrante articole, semnificația ei extraordinară pentru evoluția politică a Statului, străin încă de asemenea afirmări colective ale energiei și maturității cetățenești.

O mare delegație, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae, cu Episcopii Grigorie al Aradului și Vasile al Caransebeșului, cu președintele nostru dl Sextil Pușcariu și numeroși fruntași din toate eparhiile, au prezentat în 23 Ianuarie 1935 dosarul acestui plebiscit istoric — însoțit de un memoriu explicativ — dlui Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri, rugându-l să binevoiască a lua măsurile firești impuse de voința națiunii. Răspunsul a fost binevoitor și afirmativ,

cu rezerva unui răgaz necesar studierii mai de aproape a problemei și a găsirii soluțiilor diplomatice.

Tot atunci s'a cerut din nou și rezolvirea litigiului relativ la fundațiunea Gojdu, pentru ca Biserica noastră să reintre în patrimoniul unei averi însemnate, deținută în mod ilegal de Ungaria, spre paguba enormă a culturii generațiilor de mâine. Șeful Guvernului a declarat, că acordul cu guvernul din Budapesta este aproape stabilit, așa încât în scurtă vreme Biserica va primi completă satisfacție.

Astăzi suntem încă în așteptarea rezoluțiilor de Stat, cari să închidă pentru totdeauna capitolul acestor două probleme de mare însemnătate națională. Fără îndoială, că datoria noastră este să ducem lupta înainte cu aceeași încredere și cu același entuziasm, lărgind, de va fi nevoie, câmpul de acțiune, ca astfel printr-o și mai puternică solidarizare a forțelor ortodoxe și — bizuiți pe înțelegerea și patriotismul luminat al guvernului de azi,

decât că se desinteresează de enoriași, ci din contra confirmă și mai mult grija față de păstoriți, pentru desvoltarea și propășirea vieții atât spirituale, cât și materiale din sânul Bisericii noastre strămoșești. Și Iisus a fost preocupat de cele materiale atunci când a săturat mii de oameni în pustie, și a poruncit apostolilor să le dea de mâncare; iar pe apostoli i-a chemat, cu ocazia învierii, la mâncare: „veniți de prânziți.“ Deci grija pentru viața materială este o poruncă din partea lui Dumnezeu și a sfinților apostoli, spunând: „nimeni nu și-a urât trupul său, ci și-l hrănește și încălzește.“ Așa și preoțimea de azi, urmând pilda lui Iisus și a sfinților apostoli, este preocupată și de cele materiale pentru poporul, care nu de mult a eșit de sub dărâmturile războiului mondial și când totul a fost în părăsire, i-a zidit biserici și așezăminte economice.

De temelie Bisericii — care îndeplinește un rol așa de mare — se leagă azi vrășmașii neamului nostru, ca să o impedeze în desvoltarea ei firească. La aceasta operă de dărâmare și defăimare sunt angajați toți străinii de credință, de sânge și de limbă și strănși uniți în tovarășii dia-

bolice căci — tovarășiiile rele strică obiceiurile bune — spune Pavel, lucrează în secret și sistematic la înstrăinarea poporului de către sf. Biserica și slujitorii ei. În centre mari cine își angajează servitoare „pocăite“? jidanii, ungurii și sașii, deoarece acelea sunt mai credincioase zic ei. Și atunci prin satele noastre se lansează curentul bolnăvicios, că servitoare „pocăite“ își află îndată loc și sunt mai bine plătite.

E timpul sosit ca preoțimea conștiință de datoria ei să ridice înalt steagul de luptă contra tuturor vrășmașilor, cari caută să samene otrava buruienilor să înăbușe toate aspirațiunile unui popor pașnic desrobii.

Tovarășii de luptă, pentru izbândă Bisericii, găsim în tânăra asociație: „Frăția ortodoxă română“ ale cărei energii proaspete desfășoară cea mai frumoasă misiune. Iar ivirea apostolului dela Maglavit, este o „minune“ ce răscolește toate sufletele aducându-le la picioarele lui Hristos. Să ne mișcăm deci cu toată însuflețirea pentru apărarea credinței strămoșești și respingerea tuturor acuzațiilor, ce se aduc pe nedrept slujitorilor altarelor.

Pr. N. ȘEULEANU

CONFERINȚE PASTORALE

Conferința misionară de toamnă a preoților din tractul Lupșa.

S'a ținut în ziua de 24 Octombrie a. c., la sediul protopopesc din Baia-de-Arieș.

La ora 8 dimineața, preoțimea prezentă se îndreaptă spre biserică ortodoxă din localitate, unde se săvârșește Invocarea Duhului Sfânt prin preotul Nic. Scriban; ceilalți susțin strana.

După rugăciunile fierbinți, ce se înalță Atotputernicului Dumnezeu, preoțimea tractului se reîntoarce în cancelaria oficiului protopopesc.

Părintele protopop Vasile Șpan, printr'o scurtă dar simțită cuvântare arată însemnătatea convenirilor preoțești în conferințe, își arată apoi satisfacția sufletească ce o simțeste văzând preoțimea de prin văi și dealuri prezentă și solidară.

La ora 11 a. m., conferința intimă se declară deschisă.

Problemele cari au format obiectul conferinței misionare au fost trei: 1. Unificarea serviciilor bisericești. 2. O lecție de religie predată clasei a IV-a dela școala primară și 3. Teza: „Prin ce mijloace s'ar putea combate indiferentismul religios.“

I. Asupra problemei prime s'a discutat și au luat cuvânt aproape toți preoții fiind de acord, ca unificarea serviciilor să se facă cât mai neîntârziat și anumite practici locale, cari sunt în contradicție cu regulile tipiconale să fie eliminate. Problema aceasta s'a hotărât să fie discutată într'o conferință viitoare mai amănunțit și după ce fiecare preot va cerceta obiceiurile din parohia sa la diferite servicii religioase.

II. Lecția de religie cu subiectul

„Parabola bogatului nemilostiv și săracul Lazar“ a predat-o preotul Ioan Ursu.

Trecându-se la critica lecției au luat cuvântul următorii preoți: Alex. Rușdea, Corneliu Gog, Petru Sabău, Vasile Samoilă, Vasile Butură și Nicolae Scriban.

Se constată în general că, catihetul a ținut încordată atențiunea elevilor, a folosit un ton dulce și părintesc și recapitulând lecția elevii au răspuns cu precizie întrebărilor puse. Micile observații cu privire la gesturile catihetului și aplicarea lecției sunt primite cu bunăvoință.

Adevăratul miez al conferinței misionare îl formează teza: „Prin ce mijloace s'ar putea combate indiferentismul religios.“ Fiecare din preoții tractului a lucrat această teză preconizând diferite mijloace de combatere.

Referatul lucrărilor cât se poate de amplu și conștiințios l-a făcut pr. Augustin Faur.

Concluziile ce se desprind în rezumat din lucrările preoților sunt următoarele:

1. O pregătire cât mai temeinică a clerului în Academii și facultăți, pentru a putea face față imperioaselor cerințe ale timpului prezent.

2. O selecționare a clerului și cântăreților bisericești.

3. O purtare exemplară a preotului în biserică cât și în mijlocul

societății în care trăește, spre a fi luat întotdeauna pildă de urmat.

4. Întărirea de coruri religioase în parohii.

5. Înzestrarea bibliotecilor parohiale cu cărți de conținut religios-moral.

6. Aranjarea unor șezători în cari să se facă cetiri și explicații din biblie.

7. Pedepsirea de către justiție a celor ce înjură, nu respectă repaosul duminical sau comit diferite patimi urăcioase.

8. Stărpirea prin broșuri și lege a sectarismului, francmasoneriei și sistemelor materialiste, cari tind a destrăma biserică și statul.

9. Selecționarea filmelor de cinematograf și a tuturor scrierilor, ce răspândesc otravă în sufletul tinerețului.

10. Mai multă educație în duh creștinesc atât în școlile secundare, cât și cele primare.

11. Mai multă educație în familie.

12. Eliminarea politicii de partid din tagma preoțească.

13. O salarizare demnă cu pregătirea și rolul ce îl are preotul.

14. Răspândirea asociației F.O.R. cu subsecții în toate parohiile.

Punându-se în aplicare mijloacele menționate vom putea nădăjdui că soluționarea problemei nu va întârzia.

Pr. CORNELIU GOG

INFORMAȚIUNI

Știre personală. Prea Sf. Episcop Lucian al Romanului a fost timp de 3 zile oaspetele Prea Sf. nostru ierarh Nicolae, care-l invitase să îndeplinească actul sfințirii bisericii din Turda. Aceasta și din motivul, că P. S. Lucian este fiu al județului, din frunțașă comună Feldioara. În timpul șederii sale la Cluj, a făcut o serie de vizite frunțașilor vieții noastre bisericești și naționale, interesându-se de problemele esențiale, ce stau în centrul preocupărilor obștești. Viu impresionat de cele constatate, P. Sf. Sa s'a înapoiat la

Roman, ducând frumoase amintiri din Ardealul tinereții sale.

Alte minuni la Maglavit. Faima satului dela Dunăre a trecut de mult hotarele țării, atrăgând numeroși streini, curioși sau bolnavi, cari vin să se informeze și să se tămăduiască. Ziarele relatează acum cazul unei milionare din Cehoslovacia, dna Lidia Vaschka, care suferea de o flebită gravă, ce nu putuse fi vindecată nici de cei mai renumiți medici. Disperată, a venit cu tatăl ei la Maglavit, unde după două zile de rugăciuni, s'a întâmplat minunea vindecării depline. Profund mișcați de îndurarea lui Dumnezeu, au făcut pro-

pe cari nu le putem pune la îndoială — să smulgem victoria finală a supremelor noastre năzuințe românești.

*

Iată, în linii generale, al doilea an de activitate al asociației noastre. De sigur, el nu abundă în fapte, ce impresionează mintea spectatorului prin proporțiile lor mărețe și strălucirea lor excepțională. Nici n'am râvnit la asemenea succese. Mulțumirea noastră este, să vedem că idealurile F.O.R.-ului au fost propoveduite și în acest an, cu devotament și încredere, de atâția misionari jertfitori, înălțând sufletele spre viața cea fără de prihană a Evangheliei, și legându-le mai statornic, prin practicile religioase, de altarele credinței noastre străbune.

Gândiți-vă că trăim sub semnul minunii fără seamăn dela Maglavit, — această divină și nevisată binecuvântare coborâtă peste pământul românesc — care prin milioanele de pelerini și miile de vindecări miraculoase, deschide o fericită și încă necunoscută epocă de renaștere creștină în

sânul neamului nostru. A ne încadra în curentele ei sfințitoare, este una din tendințele programatice ale F.O.R.-ului, convins că în curând vom ajunge la o complectă prefacere a Statului și rosturilor sale în lume.

Prin aceasta vom putea afirma și mai lămurit raporturile intime, ce trebuie să existe între ortodoxie și rasă, între Biserică și Stat, datoare să rămână contopite într'o unitate inseparabilă, așa cum o indică toate comandamentele unei tradiții de veacuri. Pentru triumful acestei unități ne-am angajat și noi anul trecut în luptele omerice de dărâmare a convențiilor catolice, și suntem încântați, că indiferent de amânarea sentinței, am pregătit o conștiință a masselor, căreia nu-i va putea rezista mâine nici un adversar și nici o împotrivire. Afirmând această bucurie de înaltă valoare etică, ne gândim cu durere la cel care a contribuit într'o măsură atât de largă la infiriparea ei, de-a pururi slăvitul Episcop Grigorie al Aradului, pe a cărui lespede funerară noi ne vom pleca me-

reu ochii amintirilor recunoscătoare. Moartea lui ne-a arătat din nou, cât de covârșitoare este semnificația cărții arhieresti în desvoltarea noastră istorică. Simbol al puterilor cerești, ea s'a dovedit în cursul veacurilor isvor de mângâiere și îndrumare, reprezentând pe de-asupra schimbătoarelor cârmuri politice, ideea de stabilitate și continuitate, ce ține Statele și popoarele în viață.

De aceea, aducând calde mulțumiri iubiților ierarhi ai Bisericii, pentru sprijinul și patronarea generoasă a acțiunilor noastre, ținem să-i asigurăm — și în această clipă de imensă sărbătoare — de toată dragostea ce i-o poartă oștirea devotată de sub steagurile „Frăției Ortodoxe Române“.

Binecuvântați de dreapta lor sfințită, suntem siguri că vom birui în numele Domnului și Mântuitorului nostru.

Vă rog să binevoiți a da aprobarea Domniilor Voastre acestui raport general.

Cluj, 30 Septembrie 1935.

Prof. I. Mateiu.

misiunea de a se boteza ei și toți membrii familiei lor în credința ortodoxă, chiar pe locul minunii dela Maglavit.

Un congres important. Pentru ziua de 28 l. c. asociația băncilor din Ardeal și Bănat, cunoscută sub denumirea „Solidaritatea”, a convocat la Cluj un mare congres extraordinar, având ca obiect chestiunea creditului în scopul refacerii institutelor noastre bancare. Se știe, că în acest scop s'a cerut Băncii Naționale un credit de un miliard și jumătate, amortizabil în 17 ani.

P. Sf. nostru Episcop Nicolae, dându-și seama de însemnătatea acestui congres pentru Biserica noastră, ale cărei așezăminte își aveau plasate fondurile la aceste bănci, a crezut de bine să invite pe toți protopopii Eparhiei, însoțiți de câte 2 preoți, să ia parte la întrunirea dela 28 l. c., ce va fi precedată la ora 9 dim. de o doxologie în marea Catedrală.

Două școli nouă în Cluj. Zilele trecute s'a pus piatra de temelie la încă două școli primare din orașul nostru: una în strada Bob, alta în cartierul de periferie Borhanciu. Vom avea astfel în curând 20 de școli primare în capitala Ardealului. Acest spor însemnat față de trecut se datorește creșterii rapide a populației românești, care în curând va deveni majoritară.

Monarhia în Grecia. După ultima revoluție din Atena, făcută tot cu ajutorul armatei, noul guvern, inspirat de generalul Condylis, care s'a proclamat regent, a ordonat plebiscitul general pentru ziua de 3 Noemvrie c., chiebat să decidă dacă menține republica sau revine la monarhie. Rezultatul votului a fost uimitor: 95 la sută din voturi s'au dat pentru restaurarea monarhiei. Comunicând acest succes extraordinar Ex-Regelui Gheorghe, care se află la Londra, acesta a hotărât să revină în Grecia peste 15 zile, spre a-și ocupa tronul, de care fusese despoiat cu câțiva ani înainte. Se va vedea ce atitudine vor lua republicanii, în frunte cu marele politic E. Venizelos. Căci în Elada de după războiu toate surprizele sunt posibile, cum au dovedit-o cele vre-o 20 de revoluții, făcute cu extremă ușurință.

Războiul din Africa. Armatele italiene au pornit a doua ofensivă generală pe amândouă fronturile. Până acum teritoriile cucerite au fost organizate, construindu-se șosele, linii ferate, fântâni etc. Etiopienii fac toate sforțările spre a împiedica înaintarea inamicului, recurgând la stratageme ingenioase și atacuri prin surprindere. Se prevede însă, că nu vor putea rezista până la capăt mașinismului războinic italian și elanului trupelor.

Interzicerea „demonstrațiilor” dela 14 Noemvrie. Consiliul de miniștri a luat hotărârea să nu admită manifestațiile din capitală, proiectate de două partide de opoziție. Motivul este, că aducerea câtorva sute de mii de cetățeni în București, tocmai la deschiderea Parlamentului, poate da loc la tulburări grave cu urmări funeste pentru ordinea și liniștea țării. De aceea, guvernul a invitat pe cei interesați, să amâne demonstrațiile după ziua de 17 Noemvrie, când vor fi liberi să le țină. În adevăr, partidele de ordine ar trebui să evite ori ce acte politice, cari pot aduce prejudicii țării noastre, în aceste vremuri tulburi, când ne pândește războiul.

O măsură curioasă. Citim în ziare, că autoritățile de Stat ar fi interzis pelerinajile cu automobile și autobuse la Maglavit, pe motiv că astfel se va evita propagarea epidemiilor. Mărturisim, că nu prea vedem logica acestei dispozițiuni ciudate, căci în răspândirea bolilor trenul poate avea exact același rol, ca și vehiculele de ori ce fel. Sau e la mijloc concurența, căci mașinile fiind mai rapide și mai ieftine de cât trenul, sunt preferate de cetățeni?

Ne așteaptă războiul? E întrebarea grea, ce și-o pun astăzi cabinetele europene și milioanele de oameni cu gânduri serioase, din toate Statele. Prelungirea războiului etiopian și ineficacitatea sancțiunilor economice contra Italiei, poate complica cu drept cuvânt situația generală de azi. Un semn îl vede lumea și în hotărârea recentă a Mării Britanii de a chiea sub arme toate trupele marinei din rezervă, pe cari vrea să le îndrepte contra Italiei, spre a sili-o să cedeze.

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 6826—1935.

Ordin circular.

Către P. Onor. Domni Protopopi, Onor. Domni Preoți, toți slujitorii bisericești, cântăreți, paraclisieri etc. și toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Prin legea de Stat publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 162 din 17 Iulie 1934, s'a ordonat conscrierea averilor bisericești, a venitelor bisericilor și a salarelor și remunerațiilor date de bisericile de pe teritoriul României, slujbașilor lor.

Această lege vi s'a comunicat cu Ordinul circular Nr. 5131/1934, și conscrierea s'a și făcut.

Vă atragem acum atențiunea asupra articolului 2, alineatul 2 din această lege, care dispune: „Ori-ce schimbare în inventar, în averea și veniturile cari fac obiectul prezentei legi, vor fi comunicate Ministerului Cultelor și Artelor în cursul lunii Decemvrie a fiecărui an.”

Pentru a putea satisface acestei dispozițiuni legale, prin prezenta ordonăm, în conformi-

tate cu adresa On. Minister de Culte Nr. 179.190/1012/1935, ca toate acele autorități și persoane bisericești în subordine, în inventarele și venitele cărora au intervenit vre-o schimbare în anul curent, să întocmească pentru această avere, respective venit, un nou inventar, respective o nouă declarație, și să o înainteze prin P. O. Domni Protopopi Episcopiei până în ziua de 10 Decemvrie a. c. inclusiv, cunoscând că cine nu o înaintează răspunde personal de întârziere.

Unde nu mai sunt formulare la parohii să comande de urgență, direct dela Bibliotecă noastră eparhială.

Formularele sunt a se completa în 4 exemplare, pentru parohie, protopopiat, Episcopie și Minister, și sunt a se iscăli de toate autoritățile indicate în lege și pe formulare.

Noile declarații, acolo unde este schimbare, se vor face în baza inventarului și rațiociniului ultim.

Independent de lucrarea de mai sus, toate părțile constitutive ale bisericii noastre ne vor înainta până la același termen câte o copie a bugetului lor pe anul 1935.

Aceste lucrări sunt de executat cu cea mai mare exactitate.

Ordinul prezent privește și Mănăstirile.

Cluj, la 4 Noemvrie 1935.

ss. Nicolae Ivan,
Episcop.

Nr. 7168—1935.

Comunicat oficial.

Aducem la cunoștința preoțimei noastre spre conformare următoarea hotărâre a Sf. Sinod:

„După cele întâmplate la Maglavit, prin multe părți ale țării se ivesc persoane cari declară ca au avut viziuni cerești, iar unii dintre preoți fără o amănunțită cercetare se grăbesc să le confirme. Cum însă mai târziu acestea se dovedesc a fi simple înșelăciuni menite să slăbească sentimentul religios și să compromită clerul, Sf. Sinod în ședința sa dela 21 Octomvrie a. c. a luat hotărârea: ca preoții să nu se mai pronunțe asupra eventualelor cazuri de teofanie, ce s'ar mai ivi, ci să le comunice imediat chiriarhilor lor, care vor lua cuvenitele măsuri pentru stabilirea adevărului.”

Cluj, la 2 Noemvrie 1935.

Consiliul eparhial.

POSTA REDACȚIEI

I. P. în Aiud. Adevărat, că numărul din urmă al „Unirei” este un mozaic de contradicții și informații, cari o pun în adevărata ei ipostasă de gazetă prin excelență iezuită. Dl. Valer Pop, căruia abia în numărul trecut îi anunțam debarcarea meritată din fruntea Agrului — a devenit deodată la Carei omul hotărât și logic, vibrant și înflăcărat. — Vaticanul a cumpărat

până acum suflete românești în Ardeal în preț de 70 milioane Lei, cari acum se cer înapoiate prin daniile ce vor fi strânse cu vorbe dulci, din sărăcia plugarilor. — Indignare pentru că sf. Nicolae este numit de un autor luptător pentru ortodoxia creștină. — Fierberea împotriva lui O. Ghibu, pe care-l declară acum „făcniț”. Și în fine recomandarea de cărți ungurești pentru clerul pastoral român. Și încă o informație plină de haz: La Carei Agrul a organizat iarăși o procesiune euharistică, în frunte cu un alaiu de călăreți și două fanfare. Vivat!

Iată, zig-zagul gândirii „uniriste” care vrea să lumineze Biserica.

Nr. 77—1935.

(28) 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț din parohia Coronca și filii, protopopiatul Tg.-Murășului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea.”

Venitele:

1. Cinci jugăre arător și un jugăr loc de coasă, în matera Coronca; trei jugăre arător și una mie (1000) Lei anual, dela filia Sănișor. — Pământul potrivit.

2. Una a treia parte din venitele stolare.

3. Locuință în natură fără supraedificate și folosința teritoriului destinat spre acest scop, lângă biserică, în mărime de cca 450 st. p., loc foarte bun.

Candidații își vor înainta cererile (timbrate) însoțite de carte de botez, (eventual certificat școlar) și diploma de cântăreț în original sau copie legalizată; și se vor prezenta în timp potrivit în parohie, pentru a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Candidatul ales va avea să formeze cor bisericesc cu tineretul.

Se vor prefera candidații cu cursuri speciale de cântăreți.

Coronca, la 25 Iunie 1935.

Oficiul parohial ort. rom. în înțelegere cu Consiliul parohial.

Partenie Matei, paroh.

Văzut: Ștefan Russu, protopop.

Nr. 198—1935.

(29) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de cântăreț la biserica ort. română din Sâncraiu-de-Murăș, județul Mureș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea.”

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Patru (4) jugăre pământ arător și 1/2 jugăr fânaș.

2. Locuință în natură — casa cantorală de lângă biserică cu două camere.

3. Venitele stolare obicinuite.

Candidații își vor înainta cererea scrisă cu mâna proprie însoțită de următoarele documente: 1. Extras de botez. 2. Certificat de pe ultimul an școlar. 3. Atestat de purtare dela oficiul parohial competent. 4. Diplomă de cantor. 5. Certificat asupra situației militare.

Candidatul ales va avea să formeze cor bisericesc cu tineretul. Se vor prefera candidații cu cursuri speciale de cântăreți.

Sâncraiu-de-Murăș, 30 Septemvrie 1935.

Oficiul parohial în înțelegere cu Consiliul parohial.

Carol Bărdășan, paroh.

Văzut: Ștefan Russu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

